

Előfizetési díj.

Videkre postán vagy helyben bárhöz bérbe

Egészre	16 frt
Félévr	8 frt
Negyevre	4 frt
Egy helyben	1 frt 50 kr

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főttér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

AZ ÉRTÉKESBBI CIKKEK DÍJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszor hasznosított garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Hassenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapestben: Hassenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.

Nyilvántartás

garmond sora után 35 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”
politika és közgazdasági napilap
hatodik évfolyama negyedik évnegyedére.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egészre	16 frt
Félévr	8 frt
Negyevre	4 frt
Egy helyben	1 frt 50 kr

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólírt könyvkereskedésébe küldendők.

Nycz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,
a „Kelet” kiadója.

Alakulás közben.

A megyék alakuló munkája javában foly. S az összes, eddig beérkezett jelentések szent, az érdeklődés nem csekély mértékű.

Mirázon baljós jóvámondás, mely az új szervezettel a megyei élet alig pislogó lánjának végkielégését jósolga, e pillanatig megcélulást talált az a tény, hogy nem csak az új területet nyert megyék összevetéseiben nyilvánul fokozott látogatottság s közéleti felbuzdulás, hanem mind a hatóságoknál, melyek közgazdasági bizottságukat választják, az érdeklődés mérvé nyilvánul, mint előbb csak a hivatali jövedelem révén előtérbe lépett) tisztviselőknél; ez a tény, mondjuk, kétszeresen igazságot szolgáltat azoknak, kik azt mondták, hogy az új szervezet semmiképp nem involválja a megyei élet haratlását, sőt hogy jól felhasználva, emberülögatosítva, szolgálhat annak nagymérvű emelésére is.

Az a mondas, mely szerint rossz intézménynek, csak az emberek legyenek jók és itterdők: kétszeresen áll politikai szervezeknél. A régi megye mellett egyszerű vitát szokás érvül fehozni. S az érdeme s volt azon kezdetleges viszonyok közt, a nikor működött.

Az alkotmány u. n. védbástyáinak

önálló széreplése nem csak azért volt jogosult, mert a központi hatalom hazafiatlan irányu volt; mert ez csak hasznosított egy meglevő intézményt, kifejlődését azonban nem segíté elő; jogosultta azt azon idő tette, midőn a központi hatalom széreplése — lett légyen az irányában hazafias vagy hazafiatlan — a viszonyok különösége folytán lehetetlen lön.

S azért a régi intézménynek, mihelyt a viszonyok megváltoztanak, másnak kelle helyet engedni. A mint az erőmútanra váró feladatok nagybodásával a régi egyszerű gépezeteknek le kelle tűnni a szintérről; ugy, a mint sokszorosodtak a közgazdasági teendők, a mint az államélet új meg új tényezőket fejlesztett ki, melyek egész hatálylyal követeltek figyelembevételt, elégtelenné lön a régi szervezet, s a mi akkoron előnye volt, egyszerűsége, hátrányává lön most, mert a komplikált teendők azt az elintézési módot, mely a régi instituczióban lehetséges volt, ma nem tühették többé.

S ez mutatja, mekkora tévedés a megyék rendezésének kérdését ma is mint szabadsági, pláne mint alkotmányos kérdést fogni fel. A közgazdasági bizottság léte vagy nem léte nem alterál semminő szabadsági eszmét, nem változtatja meg a megyék alakulási módját, nem emeli főlebb a megyék választási cenzusát, szóval semmit sem változtat a nép önkormányzati szereplésén, mely csakis a nagy bizottság választásában nyilvánult eddig s fog nyilvánulni szabadon ezután is.

A közgazdasági bizottság célszerűségét nem az alkotmányosság, nem is a megyei élet fentartásának szempontjából kell igazolni, hanem közgazdasági szempontból.

S itt nem elég a mostani megyei gyűlések élénkségére utalunk, hogy megnyugvást merithetünk. Az a mondas, hogy nincs rossz intézmény, ismételve állhatjuk ki a próbát, ha csak egyszer fogantatosulni talál, hogy helyretermett emberek fogják kezükbe annak a keréknek mozgatását, mely új ugyan a megyei élet mechanizmusában, de korántsem fölösleges.

Minden nap meghozza a maga részét a megválasztott közgazdasági bizottságok reprodukálásából.

Surlódásokat hallunk innét-onnét, de egészen a benyomás az, hogy a megyei s a városi élet eliteje, java az, mely ambicziójának tartja e testületekben való szereplést.

Folyvást a folyó partjain s újabb meg újabb természeti szépségek előtt elhaladva, lassanként közelgünk a karsu, illatos, öröközöld fenyők birodalmához. Végre délután ugy 2 óra felé a szekér kényelmetlen rázása jelezte, hogy Abrudbányára tartjuk bevonulásunkat, hol olyan rozg közeget találtam, mint sehol életemben egybűt. Szerencsére a rázást nem sokáig élvezhettük (!); egy dombocskán fekvő utcában szerenünk nemsokára befordult egy házhoz, melynek ablakaitól egy csomó barátságos arc szives „Isten hozta!”-tal üdvözölt. Zalathnai házigazdánk ugyanis előre megcsinálta az egész programot s ehez képest egy nagy társaság várakozott már reánk. Egy régi ismerősöm, azaz hogy egy ifjú nő, két néhány évvel ezelőtt még mint gyermeket ismertem és férje — egy szép férfias alak, — üdvözöltek bennünket, mint házigazdánk és háziasszonyunk. S minekutána a jelenóvalakkal a lehető leg hamarabb ismeretséget kötöttünk, a mint ez ilyen helyt ősi patriarchalis szokás: ebédhez ültünk. Az ebéd alatt ismét eszembe jutott a miniszter ur. Nem tudom, ha vajjon ő excellenciájának is olyan érdekes és szép szomszédnője volt az asztalnál, mikor itt járt, mint nekem. De azt tudom, hogy az enyém szép, gyönyörű szép volt.

Ebéd után háziasszonyunk szüleikhez hivattunk meg egy családi vigalomra. Ön bizonyára azt gondolja, hogy ismét a miniszter juttott eszembe. Roppantul téved! A számos és elegáns társaságban, a tüzés s — mellékesen megjegyezve: igen jó — cigányzene vidám dallamai hallatták s a mi fő: két igéző ifjú nő között ülve, — egyikük ugyanaz volt, ki délebb — ugyan bizony gondolt volna is többet a miniszterre ilyen társaságban!

S ezen fordul meg a kérdés. Ha a közgazdasági bizottságok kérdésének személyi oldala jól lesz megoldva, az eddigi viszonyokon elvi változtatást nem indikálván az biztosítva leszen ez intézménynek objektív haszna s vele a megyei élet előremozdítása.

— Az országgyűlési szabadelvű párt sept. 27-ki esti 6 órakor tartotta első értekezletét a szünetek után.

Gorove elnök az értekezletet megnyitja. Tisza Kálmán miniszterelnök emel szót ezután s inditványozza, hogy tekintve a jelenlévők csekély számát az érdemleges tárgyalások a legközelebbi értekezletre halasztassanak, csak egy dolgot kíván ez uttal megérteni, és ez a Miletics-féle mentelmi ügy, melynél a kormány szükségesnek tartotta a mentelmi jogot saját felelősségére figyelembe nem venni. Ez a parlamentaris rendszerből kifolyó hazafias kötelessége volt.

Ugy tudja, hogy a képviselőház elnöke ezen ügyet holnap a ház elé fogja hozni és ezen alkalomból jónak látja azon inditványt tenni, hogy a mentelmi bizottság ezen ügyet vegye azonnal tárgyalás alá s kihallgatván a kormányt is, tegyen jelentést a háznak mind a kormány jelentését, mind Miletics mentelmi ügyét illetőleg. Ezt annyival szükségesebbnek látja, mivel ez, mint eddig az első ilyen eset, a később előfordulhat hasonló esetekre nézve praecedens fog képezni s nem lenne kívánatos, hogy rögtönzött vitában döntsön benne a törvényhozás, hanem a mentelmi bizottság indokolt véleménye alapján hozzon a ház ez irányban egyszerűminderkorra határozatot. Az inditvány helyesléssel fogadtatván,

Gorove elnök arra figyelmezteti az értekezletet, hogy közlelebről több bizottsági választás lesz szükséges, mit szintén a közlelebbi értekezleten vél elintézendőnek.

Tisza Kálmán azon véleményben van, hogy a legközelebbi országos ülésnek csak szombaton kellene tartatnia, részint az interpellationalis könyvbe netalán teendő bejegyzések felett való határozat, részint pedig a bizottsági választások s végre a ház költségvetése iránt való tekintetből.

Az inditvány elfogadtatván, az értekezlet 7 órakor eloszlott.

— Több politikai hírt közöl a „Budapester Correspondenz.” Így jelenti, hogy némely függőben levő másodrendű kérdés végleges elintézésé céljából a magyar országgyűlés elnapolása után azonnal érintkezésbe lép egymással a két kormány s e végből

A vacsora után táncz következett kiválólagos-kiviradti; másnap reggel 9 óra tájt pedig az egész társaság, melynek egyrésze le sem felelt — fölkerelkedett s megtekintettük az Abrudbányától nem messze levő kincstári zuzdák, melyek valóban nagyszerűek. Azután elindultunk Verespatak felé, hogy megnézzük a nagy bányát.

Megérkezvén Verespatakra, első teendőnk volt, toilette-et változtatni, a mi abból állott, hogy mindenki — férfi és nő egyaránt — egy köpenyfélét és egy kalapfelét valamit kapott, a mivel a fejét befűdje. És erre a metamorphosisra nagy szükségünk volt, mert a bánya levegője rútul megviseli a ruházatot. Rendkívül furcsának tetszettünk föl egymás előtt ez öltözékben s homéri kacaját vittünk véghez egymás láttára, mint körülbelől az ittások szoktak, kik jóízűeket kacagnak tántorgó pajtásaik fölött, mikor pedig az ő lábok legkevésbé ismeretes az egysúly törvényeivel.

A tárnába, — mely egy alagutól csak abban különbözik, hogy az ellenkötő végén nincs kijárata; — lövonatu vasuton horizontális irányban 2000 méternyi távra mentünk be a heggybe (az u. n. „Kirnik” heggybe). Az egyenes vonalból, melynek irányában mi a lövonatu vasutal haladtunk, számos mellékvonal ágazik szét minden irányban. E földalatti világ levegőjét az u. n. aknákon keresztül nyeri, vagyis függőleges nyílásokon, melyeken keresztül a bennök egymásra helyezett létrákon a helygőz feljebb a szabadba lehet jutni. Olykor helygőz fel-felhangzott kalauzunk intő szavata: „le a fejfel!” — mikor t. i. daczára a pislogó bányalámpáknak nem vettük észre, hogy le kell hajolni a törpe boltozat miatt.

az osztrák miniszterek jönnek Budapestre. Jelenti, hogy a vámtariffa véglegesen meglevőn alapítva, ez alkalommal már csak hatályba lépésének ideje s a törvényhozások irányában követendő módus procedendi megalapítása lesz szóban. A bankügyre vonatkozólag az a hire van, hogy a nemzeti bankkal egyelőre csak írásbeli érintkezésbe lép a két kormány s az osztrák kormány már közölte is a bankkal írásban az ez ügyben létesült közös megállapodásokat. A bank írásbeli választától fog függni a szóbeli tárgyalások megindítása. Jelenti továbbá, hogy a romániai specialis vámtariffa kidolgozásában részt veendő, Matlekovics osztálytanácsos ma este Bécsbe utazott. Végre felemlítjük azt a hírt is, hogy a pénzügyi exposé octóber 6., vagy 7-dikén terjeszti elő a pénzügyminiszter.

Az új ülősszak.

Kolozsvár, 1876. szept. 29.

(B-n.) Parlamentünk tegnap megkezdte munkálkodását s mi megvaljuk őszintén, nem minden aggodalom nélkül nézünk annak elébe.

Tartunk pedig attól, hogy a magát független szabadelvű pártnak keresztelt árnyalat, mely eddigelő csak is a kiegyezés kérdésében vált külön a fusionált párttól, most a legválságosabb korszakban kísérti meg a compact többséget gyeugíteni.

Mi nem tartozunk azok közé, kik rendes időben oly óriási többséget óhajtnak egy parlamentben, a mekkorával ez idő szerint pártunk rendelkezik, de a jelenlegi európai viszonyok közt, nézetünk szerint a lehető legkáróssabb volna egy ministeri vagy pártválság.

Ki tudná megmondani lesz-e európai háboru vagy nem? Ha már a mit nem óhajtnak egy európai háboru kitörése bekövetkezne, nemde egy compact többségre támaszkodható erős kormányra van szükségünk, arra, hogy megfesztessek a kifelé gravitáló elemek, melyek már is nemcsak titkon, hanem nyilván és igen sok helyt megkezdtek az izgatásokat hazánk területi épsége és államisága ellen.

Ha ez így van és pedig így van, jól meg kellene fontolnunk azon képviselő uraknak, kik függetlenségüket fitogtatva, a pártban rendszert szakadást idéznek elő, ha vajjon hazánk érdekeit előmozdítják-e?

A monarchiának a Laytán tul fekvő felével való kereskedelmi és vámszerződés megkötése sem könnyű dolog. Nem állítjuk, hogy a ministeriumok közt történt megállapodások kielégítőek, de azt igen is óhajtanánk tartjuk, hogy a többség ezen kérdésekben is compact maradjon, mert csak így képzelhető, hogy a szerződés még oly időben létrejöjjen, hogy azt

Igy baladtunk valami egy órát e rémes földalatti pályán, mikor egyszerre csak gyengy fény felesillanását és dolgozó bányászok kalapácsütéseit vettük észre a távolból. Leirhatatlan az az érzés, mely e pillanatban az emberen erőt vesz; mintha meg lenne búlvőve, mintha valami ismeretlen mythikus szellemek és daemonok lakta világba léptünk volna át. Azelőtt, ki először lép egy ilyen földalatti világba, ugy tűnik föl, mintha az „Ezeregy éj” egyik varázs-barlangjába tévedt volna, hol még képzeletben sem álmodott lényekkel és dolgokkal fog találkozni!

Végre leszálottunk szekerünkről — egy négy kerekű taligáról, melynek vánkossokkal borított padján, mint lovon ültünk — és közlelebről megtekintettünk egy üreget, melyben — az illetők azt hiszik, hogy egy aranyeret fűdöztek fel.

Midőn elhagytuk a bányát, a társaság fiatalabb tagjai — kik egy aknán át kerültek napfényre — fogadtak bennünket s kívülről mutaták nekünk, hogy mi a heggyomrában épen Verespatak alá hatoltunk volt.

E hely festői heggyoldalon, elragadó benyomást gyakorol; a házak mindenike — s ezek között igen sok csinos épület — barátságos képet mutat, melyen élvezettel csüng a tekintet.

A hölgyek közül többen elváltak voltólunk, hogy a mi földalatti vándorlásaink alatt megtegyék az előkészületeket déli állomásunkon. Egy gyönyörű helyen épült lakás felé irányoztuk lépteinket, melynek nyitott kapujában a házigazda szives üdvözléttel fogadott s a hol

legalább az 1877. év folytán életbe is lehessen léptetni s így ne segítsük magunk előt, mit a Laytán tul némelyek, kik árukat óhajtják, t. i. egy provisorium kitértését.

Nem volna hasznos más egyes reformkérdéseknél sem a szabadelvű pártot árnyaltokra darabolni, sőt szükségesnek tartanók, ha azokat kivéve, kik ez idő szerint a szélső jobb pártot képezik, s kik valósággal perhorrescálnak minden reformot, a többiek arra törekednének, hogy az egyes reformoknál is lehetőleg egyetértés jöjjen létre a pártban, mert csak is ezen esetben várhatunk e téren is hasznos eredményeket.

Mi óhajtuk, hogy a képviselő urak függetlenek legyenek felfelé ugy, mint lefelé, azonban főleg az a legkívánatosabb, hogy a képviselő urak magukon tudjanak uralkodni s ne arra törekedjenek, hogy mindig különlegességeket inditványozzanak, hanem arra, hogy a többség által elfogottat alapokon mennél hasznosabb reformokat létesítsenek.

A fentebbieket nem azért mondtuk el, mintha azt hinnők, hogy a képviselő urak közül akármelyik is tanácsunkra szorult, hanem csak azért, hogy tolmácsoljuk némely vidékiek aggodalmait.

Mi azt hisszük, miszerint a volt Deák-párt és a balközép zöméből alakult szabadelvű párt tagjai, miután a főbb elvekben teljesen egyetértenek, a részletekben is mindannyiszor egyetértésre juthatnak, a nélkül, hogy azzal valódtathatnának, mintha egy más lelkiismerete függetlenségére pressiot kívánnának gyakorolni.

Ismételjük, miszerint talán soha egy pártnak magatartásától nem függött annyira a haza sorsa, mint a jelenlegi szabadelvű párt compact magatartásától s ennél fogva mindazon képviselő urak, kik nem csatlakoztak sem egyik, sem a másik szélső párthoz, igen hibásan járnának el, ha bármilyen okból az egyes részletek vitatása alkalmával az egyetlenség magvát hintgetnék a párt köbelében.

A háboru.

Az orosz ezár főhadsegége és kabinet futárja, Saromukoff tábornok 27-én reggel Bécsbe érkezett. Déli 12-kor kihallgatáson volt a királynál, azután Andrássyval és Novikoffal konferált. Mit irt a ezár királyunknak s mi történt Andrássy s a két orosz közti találkozáson, arról nem tudunk semmit.

Ugyancsak Bécsből jelentik, hogy Manteuffel tábornok Vilmos császár levelével oda várátik. Manteuffel két hét előtt szintén a német császár által küldetvén Pétervárt volt, s némelyek azt hiszik, hogy Vilmos benne szándékosan küld olyan embert Bécsbe, ki az orosz viszonyokat jól ismeri.

ismét feltaláltuk az elvált hölgyeket. A meglepetés általános ah!-ja között a ház előtti téren telepedtünk meg, hol hatalmas dítfák árnyában hosszú asztal volt fölterítve olyan izlettességgel és választékos gourmandise-zal, hogy még világhírű a párisi „Gros frères provençaux” vendéglőjének is becsületre vált volna.

Mielőtt helyet foglaltunk volna az asztalnál, udvarias házigazdánk gondosan ápolott kertjébe vezetett a társaság szépeit s azt ezeken átengedve, még önmaga is részt vett a pusztításban ugy, hogy nemsokára minden hölgy a legszebb virágokkal volt fölékítve. Virágok diszítve virágokkal!

En magam az asztalnál ismét az oly édesen mosolygó barnaszemű „régis ismerős” oldalán foglaltam helyet, ki ezutal a háziaszrony szerepét vitte — vagy tán nem is mondatunk meg, hogy azelőtt-napi szomszédnőnek barna szemek voltak? — S lön aztán az asztalnál fésztelen vídamság és határtalan jókedv! Valóban! az ember egészen más emberré lesz, mihelyt elhagyja a városok poros utca-kövezetét, még ha jobb is az, mint az abrudbányai; ha szemek mindenfélre, a meddig ér tekinthetünk, a legigézőbb természeti szépségekkel találkozik s a bércek illatos légét tele tudóval szívhatjuk magunkba.

Ebéd után, minekutána még néhány elmaradozott is, kik az időt elaludták volt, utolért bennünk, rendező házigazdánk jelt adott az indulásra a Csetátyához, mai kirándulásunk végcéljához. De erről jövőre.

(Vége köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Utínaplómból.

(Törös, Gyula-Fehérvár, Zalathna. Abrudbánya. Verespatak. Csetátye. Detonata. Torockó.)

(Folytatás.)

Minap kedves házigazdánk és családja kíséretén Abrudbányára mentünk s jobban mondvatettünk, mert már reggeli után ott állottak szekerek indulásra készen s enni-inni valókat s esmegevel megterhelve s nekünk nem kell egyebet tennünk, mint felülni és átadni munkát az élvezetnek, melyet a gyönyörű táj nyújtott.

Dzujlótól kezdve, — hol említett higanybára van, — a völgy mind keskenyebb, a heggy magasabbak, a sziklák hatalmasabbak, az egész táj pedig egészen vadregényessé lesz s minden pillanatban változik. Gyönyörű egy vidék!

Fe uton, a Gyula mare tetején, — így hívják sbeget, melyen át egy egészen új, pompás országút vezet, — ismét reggeliztünk, minthogy ilyes kiránduláson mind egyre eik és iszik az ember. Valószínűleg ez a dícseset szokás családjaikra egyik miniszternek, ki nem rég a bányák megtekintése céljából itt járt, azt a nyilatkozatot, hogy: „sehol nem lehet olyan jól élni, mint bányászok közt.”

A „Pol. Corr.” legújabb kiadása különben azt jelenti, hogy „a hatalmak valamenynyen azt követelték Milántól, hogy a Csernajeffer-féle pronunciamentót szigorúan s félreértetlenül desavouálja.”

A „Pol. Corr.” e híreül, mely kifoghatatlan a „hatalmak egyetértését” bizonyító hírek kigondolásában, kétségkívül hitelesebb az, a mit a Morgenpost jelent:

„Az osztrák-magyar főkonzul Wrede hg. Milán fejedelemnek és kormányának kijelenté, hogy utasítása van, a koronázás hivatalos proklamálása után az osztrák-magyar kormány tiltakozását átnyújtani. Ez esetben az osztrák-magyar alattvalók védelme az olasz konzulátusra bízatik és Wrede herceg egész konzulátusi személyzetével elhagyja Nándorfehérvárt.” Bizonyosnak tekinthetjük ennél fogva, hogy monarchiánk a „szerb királyság” alakítását nem fogja tűrni s örömmel üdvözlöjk kormányunk ezen elhatározását.

A porta okt. 2-ig csakugyan meghosszabbította a fegyverszünetet. Ez azon célból történt, hogy a nagyhatalmak átnyújthat-sák a közösen megállapított bekeféltételeket s a török kormánynak legyen ideje ezekről nyilatkozni. Az angol nagykövet tegnap csakugyan előterjesztette a feltételeket s a többi öt hatalom képviselői szintén megjelentek a portánál, hogy az angol előterjesztéseket támogassák. E feltételekben csak Szerbiára alkalmaztatik a statusquo ante elve; ez a tartomány nem fizet sem hadi sarcozt, sem más bekegarantíát nem ad, egyszerűen visszaáll a régi állapot.

Már Montenegró részére kedvező határ-szabályozást követelnek a hatalmak; Bulgária pedig külön exarchoatussá lesz s adminisztratív reformok alapján új szervezetet nyer. A feltételek tehát meglehetősen súlyosak, de nem a leggyöze, hanem a győző félre a portára. Mit mond a java-latokhoz a török kormány, azt még nem tudni, tegnap Konstantinápolyban rendkívüli ministertanács volt ez ügyben, de elhatározásai még ismeretlenek.

Egyébiránt a béke ügyét első sorban még mindig a szerbek fenyegetik. Nem tekintve azt, hogy Csernajeffer 25-én éjjel az ellenségeskedéseket újra megkezdte, az ismeretes pronunciamento ügye a békekalkudozások sikerét nagyban veszélyezteti. A szerb kormány folytonosan ignorálja a hatalmak megállapodásait s e botrányos magaviselet s főleg a királycsinálás gonosz játéka ellen végre a bécsi cabinet is erőiesen szót emelt. Ausztria-Magyarország, az már bizonyos, az új címet elismerni nem fogja. Reméljük azonban, hogy a bécsi külügyi hivatal e kérdésben az egyszerű tiltakozással s az új cím elismerésének megtagadásával megelégedni nem fog, hanem megteendő mindazon tetteges intézkedéseket, melyek a tiltakozásnak a kellő nyomtatékat képekes megadni.

Hogy Ausztria-Magyarország ezután actívabb részt akar venni a politika színpadán, azt egy más igen fontos esemény is jelzi. Királyunk legutóbb Albert szász király társaságában Müzzzuschlagban időzött, honnan csak szombatban akart Bécsbe visszatérni. Időközben azonban olyan körülmények merültek föl, melyek folytán ő felsége már legnap visszatért Bécsbe. E fontos esemény indokát különbözőleg magyarázzák. Némelyek szerint ő felsége az orosz császár egy hadsegédét várta, ki a császár sajátkezü levélét hozná királyunknak. Egy más versio szerint Manteuffel német tábornok érkezett ma Bécsbe és Vilmos császártól jön külön küldetésben. A tábornok valószínűleg a német uralkodó sajátkezü levélét hozza s utasításnak, a mint mondják, az a célja, hogy Német- és Ausztria-Magyarország közt egyetértést hozzon létre azon esetre, ha Oroszország a portának hadat üzenne. Királyunk már leg-hőzelebb visszatér Müzzzuschlagba, a hol a szász király várakozni reá.

Az orosz viszonyokról a félhivatalos „Wiener Abendpost”-nak sept. 23-ról Pétervárról ezeket írják:

A hangulat folyton igen izgatott. Táplálják azt azon orosz tiszték, a kik a szerb seregbe léptek s csaknem naponként új híreket közölnek a törökök kegyetlenségeiről. A törökök betöréseinek hírére orosz területre Ársziában megerősítik s a határok ma már több lovas dandár s néhány draganyos és kozák ezred által eléggé megvédve. Az a hír keringett, hogy a császár néhány napra Krimből ide visszatér. De biztos értesülés szerint ő felségeik Livadiában maradnak, hol az idő gyönyörű.

Azon ajándékok közt, melyeket gazdag moszkvai kereskedők Szerbiába küldöttek, egy zászló, egy tábori templom és különféle szent képek is vannak. A zászló egészen annak mintájára készült, mely alatt a kulikovi győzelem napján, midőn Donzkoj Dimitri nagyfejedem a tatárokat megverte (1380. sept. 8.) az orosz sereg küzdött: fekete mezőben a megváltó alakját mutatja; a zászló Belgrádba küldetett.

A tábori templom tarka, két arany keresztel diszített vászonátor, melyben az ikonostas, szent Newszky-Sándor képevel, az egyházi zászlók és szent edények vannak. A szent képeken szent György küzdelme a sárkány-

nyal s Mihály arkangyal ábrázoltatik. Ezek Csernajeffer tábornoknak ajándékoztattak. Most társaság alakult a törökök elleni harcban el-esett oroszok családjának támogatására.

Végül a levél kiemeli, hogy a kormány a krimi tatárok kivándorlásának megakadályozására sok czélszerű intézkedést tesz. Amnestiát hirdetett s többféle adóelengedést eszközöl. Ez okból — mondja levelező — a krimi tatárok nem is hallgattak azon török izgatók szavára, a kik titokban az országot bejárták.

Táviratok.

Podgoricza, szept. 26. Zoáros Sándor ezredes, s a podgoriczai hadsereg egésségügyi intézeteinek igazgatója jelenti: Azon sebesültek közt, kik a f. hó 14-ki csata után a podgoriczai központi kórházba hozattak, jelentékeny szám találatik, kik a montenegríaiak által a legborzasztóbb módon megcsontkittattak. Az egyszerű sebesülteknél, az orr, fülek, ajkak és más testrészek hiányzottak. Áthatva azon méltó keserűségtől, melyet minden civilizált embernek a barbárság ily tényének szemlélleténél éreznie kell, ezennel sietek a tizenegy megcsontkított nevét és rangját ide ikeltetni. (Következik a névsor.)

Belgrád, szept. 27. Ma már constálva van, hogy a Risztics-féle miniszterium, a fejedelemmel egyetértve, rakoncátlan játékok üz. Risztics azon bizonygatása, hogy Csernajeffernek parancsolni nem képes, a diplomatai agenseknek előterjesztett eredeti táviratok, melyek azt bebizonyítani hivatják, mind csak kicsinált dolgok, mert Csernajeffer minden bizalmas jelentéseit Milojkovic belügyminiszterhez vannak intézve, a ki különben a seregeli egész összeköttetést vezeti. Ily körülmények közt a társak nagyobb része Riszticssele közlekedni nem akar.

Belgrád, szept. 27. A szerbek egy időben több helyütt megkezdék a támadást, a nélkül, hogy előnyomolni képesek lettek volna, a Morava folyó jobb oldalán, Alexinacztól keletre egy orosz osztály tért foglal el, alkalmasint a törökök onnan már előbb visszavonultak.

Belgrád, szept. 27. A szerb kormány ma a fegyverszünetnek 8 napra leendő meghosszabbítását hivatalosan visszautasította. A nagyobb mérvben való ellenségeskedések ma újból meg fogynak kezdetni.

Konstantinápoly, szept. 27. A porta a hatalmak békeajánlataira holtan fog felélni, a porta hajlandónak mutatkozik, minden szükséges reformok megadására. Az e célra alakítandó nemzeti tanács 30 muzulman és 30 keresztényből fog megalkottatni.

Pétervárról, szept. 27. A belgrádi orosz konsul Milán királyllyá kiáltatására vonatkozólag utasítást kapott, hogy szigorúan Ausztria-Magyarország magatartásához csatlakozzék. Milán királyllyá proclamáltatása semmi esetre sem hagyható jóvá. Szerbia netáni nagybodási vágyaira vonatkozólag Oroszország már a reichstadti császári találkozás alkalmával határozott állást foglalt.

Weissenburg, (Elszász) szept. 27. A német császárnak a stuttgarti lovagias egylet egy tagjával szemben, a politikai helyzetéről tett nyilatkozata így hangzik: Örvend azon reménynek, hogy most már a béke biztosítottnak látszik. A feladat megoldása magától értetődik, hogy nem volt könnyű, ha meggondoljuk azt, hogy mily nehézést tétetett Sándor császár béke szeretetének ez újabb bizonyítékát bebizonyítani, most már azonban, úgy látszik, a nagyhatalmak politikájának alapja megtaláltatott, s ez remélhetőleg biztos célhoz vezetend.

Magyar lapok szemléje.

Az „Ellenőr” azt hiszi, hogy nehéz és nagy felelősséggel járó munkák azok, a melyek az egybegyűlt országgyűlésre várnak s ha volt egy képviselőháznak tekintélyessége, akkor ennek van leginkább, de az eszközök, melyekkel az megszerezhető, talán egynek sem állott inkább módjában, mint ennek; a mily mértékben képes biggadságát, tapintatosságát és munkásságát az országnak bemutatni, azon mértékben fog a nemzet bízalma és tisztelete parlamentjéhez fűződni. Azon remánnyal és bizalommal üdvözlí tehát az egybegyűlt képviselőházat, melylyel nehéz viszonyok között minden alkotmányos polgárnak iránta viseltetnie hazafini kötelesség, hozzája köthött természeténél fogva a képviselőház munkálkodása fogja eszközölni.

A „Nemzeti Hírlap” előtt világos ma már az, hogy ha Obrenovics Milán a szerb bosnyák koronát fejére teszi, az első ágyulövés, mely a nemzeti ünnepet Szerbia népének bejelenti, egyuttal jeladás lesz a háborúra Oroszország és Ausztria-Magyarország között: most midőn minden pillanat új híreket hozhat, nincs ideje a combinatoria, a jövő eseményeinek találgatásaira. De azt kimondhatja már ma s meg van róla győződve, hogy Magyarországon

és Ausztriában minden becsületessé hazafi együtt érez, midőn kimondja, hogy a mennyire obajítja a béke fentartását, ép úgy perhorreszkálja az olyan békét, mely csak a monarchia becsületessé érdekei feláldozásával volna megszerezhető.

A „Pesti Napló” szerint a hangulat, melyben a képviselőház összeül, nem ellenségesen izgatott; de nem is lelkesült. A közeli eshetőségek sejtelmek uralg a kedélyekben. Mindennél élénk a jóakarát. Oly hangulat ez, melyet ha okosan felhasznál a kormány, sok jót tehet és lendíthet a haza sorsán. Anyagi gondok közepette a nemzet a törvényhozási szünetidők alatt nem egy jelét adta életrevalóságának. Társadalmi segélyösszegekkel megmutatta, hogy mily előhaladást tett az ipar terén s általában a magyar társadalom már régóta nem volt oly tevékeny, mint a múlt hónapokban. S ez életrevaló, mozgékony társadalom joggal megvárhatja a kormánytól, hogy intézkedéseivel lendítsen az anyagi erőkhöz. Ha szerencsétlenek voltunk Ausztriával szemben, kárpótóljuk ezt lehetőleg azzal, a mit ből alkotásokkal itthon, saját tüzhelyünk mellett végezhetünk. Kívánja, hogy legyen áldásos s a nemzet érdekeinek megfelelő a törvényhozás munkálkodása.

A „Hon” úgy találja, hogy az országgyűlés ezuttal nem fog érdemleges dolgokat végezni. Mileticus ügye fog csak vitát előidézni s Széll Kálmán budgetje lesz momentuos dolog, hogy aztán 3-4 hétig a bizottságokban folyjon a komoly munka és így legalább az év két legutóbbi hónapját használhatja jól föl a parlament, mit elérhet, ha a függőben levő javaslatokat, főleg a büntető codexet és a budgetet elvégezi. És ezt meg is kell tennie, mert januárban jó a kiegyezés és ezen át kell esni a husvéti szünidőig, hogy így legalább egy jó esztendő jusson még a reformunkra ennek az országgyűlésnek is, mert különben ez is olyan meddő lesz, mint a többi, a mi bizony nem válik sem az ország, sem a parlament javára.

Értekezlet a hazai ipar ügyében.

A nőképző egyesület által összehívott értekezlet Budapesten tegnapelőtt a megyeház termében mintegy 150 nő és férfi gyűlt össze, kik között 11 egyesület küldöttei voltak jelen, és ezeken kívül a fővárosból jelen volt több befolyásos nő és férfi.

A gyűlést Veres Pálné a következő helyesléssel fogadott beszéddel nyitá meg:

Mélyen tisztelt értekezlet!

Az önfenntartás ösztöne, melyet a természet ottolt belénk, képezi az általános rugót, mely egyeseket úgy, mint nemzeteket a jelenben munkára és a jövő jólét előrelátó biztosítása érdekében takarékosra buzdít; s így általánosan elismert sark-igazság az: hogy a jó létnek a jelenben, mint a jövőben alapja a munka és takarékoság!

Szomorúan mutatja a tapasztalás, hogy hazánkban nagy azok száma, kik az említett sarkigazságot, mint a jólétnek alapját figyelmen kívül hagyták.

Jól tudjuk mindnyáján, hogy a nemzetben létező vagyoni és értelmi együtlen mennyiség az a mérték, melylyel a nemzetek értéke méretik.

Az értelem fejlesztése, a tudomány általánosítása tekintetében panszunk alig lehet, a törvényhozás és egyesek buzgósága e téren lankadatlan: a minden oldalról nyilatkozó nemes törekvések gyümölcsei kimaradhatatlanok.

Másképen áll fájdalom! a dolog hazánk anyagi helyzetére nézve. Ki ne ismerné, ki ne érezné mélyen hazánk e szomorú állapotát, ki ne szenvedne miatta kisebb-nagyobb mértékben?

Ritka üzleti vállalat, mely virágozónak, gyáriparunk tetemesen hanyatlak, a kereskedésekben legnagyobbbróbbrt külföldi iparkészítmények árusítottak, még az élelmi cikkek is — főleg, melyek némi iparával állítottak elő, — piacunkról a hazait leszorítani igyekeznek.

És ha ezen kétségbeesítő állapot nyomasztó hatása csak egyesekre hatna ki, a csapás még elviselhetőbb volna, de hazánk jelenlegi, nem eléggé fejlett iparterményei mellett az egyes tőkék nem gyümölcsöző és jobban könnyen nélkülözhető pénzüzési cikkekre száz millió értékű haladó irányú mennyiségben vándorolnak évenként visszahozhatatlanul a külföldre. Ma holnap oda jut a nemzet ezen, a természet kincseivel oly gazdagon megáldott területén hazában, hogy hasonlítani fog az üveg-harang alá helyezett madárhoz, melytől az életet lég kiszivattyuztatván, kezdetben ellankad, majd elhal.

A legutóbbi állam-kereskedelmi mérleg által ki lett mutatva, hogy sok millióval több szivárogo a külföldre iparcikkekért, mint a mennyi nyers természetmennyieinket a hazába befoly; — ez világosan maga után vonja anyagi pusztulásunkat. Ezen felderítés által élén-

kebben fel lett villanyozva a társadalomban az önfenntartás ösztöne; s én hiszem, hogy alig van önzetlen polgára és polgárnője e hazának, ki azt be nem látná, hogy e bajon sürgősen segítni kell.

Itt az ideje, hogy az értelemnek a birtokukban levő szótérnekével anyagi állapotunkat megvilágítva, azt teljesen felismerjük és azonnal lássunk bajaink orvoslásához, mert a földi pályán — anyaghoz lévén bilincselve a szellem — anyagi elpusztulásunk kimaradhatatlanul hanyatlását fogna maga után vonni cultur-intézményeinknek és a tudomány fejlesztésének is; s így maga a nemzet semmiségbe süllyedne. Nagy eszmék létesítésére nincsen hathatósabb eszköz, mint sok egyeseknek egy cél felé való tömörülése. Ha az egész országban egy általános egyesületi hálózat létesülne, a hazai ipar pártolása és terjesztése, hazánk jólétét kétségtelenül kivívónk.

Nekem jutott a szerencse, hogy a „nőképző-egyesület” közgyűlésében tett indítvány folytán, annak megbízásából, elnöktársaimmal a mai napra a hazai egyesületeket e célra meghívjam.

A hazaszeretet hozta össze a küldötteket és az egész mélyen tisztelt közönséget, a hazaszeretet vezéreje tanácskozásukat és működéseiket.

Mindannyian érezzük, hogy a célzt, miszerint hazánktól értéktelen, nélkülözhető iparcikkekért minél kevesebb pénz vándoroljon ki, csak az által érhetjük el, ha azokra nézve igényeinket a lehető legszűkebbre szabjuk, a szükségesséket pedig a mennyire csak lehet belgyártmányokkal fedezzük, s ha mint találóan mondatott a vámsorompókat saját küszöbeinken felállítjuk.

Oly áldozat, melynek rövid néhány évi alkalmazása mellett a haza fiai és leányai feláldozzák kis időre a mulékony élvezeteket, s ezért cserébe nyerik a saját maguk egyéni és hazánk általános anyagi jólétét.

Tüzhelyünkön és a társadalmi életben uralkodjék a művelődés előhaladása mellett az egyszerűség szelleme, az egyes családok takarékosága fogja megteremni a legáládásabb gyümölcsöket.

Az orsz. nőképző egyesületnek szellemi téren kimért működése mellett, annak tagjai a haza a yagi jóléte iránt, e hon többi polgáiraival egyenjogu érdeklődést örvénv, jónak vélték a hazaiaknak és honleányoknak ezen értekezlet egybehívásával alkalmat szolgáltatni az imént folmutatott seb orvoslása fölötti eszmék kicserélésére és a célhoz vezető módok megvitatására. Hogy a moogalom a nők köréből indul ki, ez annál illetékesebbnek tekinthető, mert a statisztikai kimutatás a külföldre szivárogo költsékezés orozslárészét a nőkönönség terhére rója; természetesen az orvosok fáradságos és áldozatteljes munkájánál is, reájuk várakozik a főkötelesség. A férfinem solidaris közreműködését, támogatását, tanácsát azonban remélve és kérve az értekezlet megjelent tagjainak szíves üdvözlése mellett, a tanácskozást azon kérséssel nyitom meg, hogy a nőképző-egyesületnek elnökségét az ekkép teljesített kötelesség befejezése után, egy különösen e célra választandó elnökséggel felváltani s isten segédelmével a továbbiakról gondoskodni méltóztatassanak.

E beszéd nagy tetszéssel fogadtatott. Elnökökké a konferencia egyhangulag Veres Pálné és Szász Károlyt választá, jegyzökké: Gelléri Mór és Hegedűs Sándort.

Szót emelt P. Szathmáry Károly, indítványa ez:

Határozati javaslat.

Határozottasság el egy „Hazai iparpártoló és terjesztő egyesület alakítása,” mely Magyarország jólétének előmozdítására célul tűzi ki a hazai ipart pártolni és terjesztetni; e célból az egyesülethez csatlakozó honleányok és hazafiak kötelességüknek vallják és tetteleg érvényesítik, hogy minden egyéni, házi, családi és gazdasági szükségleteiket, a mennyiben ez lehetséges, versenyképessé hazai ipar- és gazdasági termelvények által ki fogják elégíteni.

Ezen cél elérésére szükséges módozatokat és eszközöket megvitatni és létesíteni s a „hazai iparpártoló és terjesztő egyesület” alapszabályait elkészíteni, a gyűlés nökből és férfiakból álló 30-50 tagu bizottságot választ, mely ideiglenes tisztviselőit megválasztván, a további teendőkről gondoskodik s intézkedéseiről az alakulandó egyesület legközelebbi közgyűlésének jelentést tesz.

Ráth Károly az iparosok nevében mond köszönetet a gyűlésnek, helyesli P. Szathmáry nézeteit és pártolja indítványát.

Szathmáry né kijelenti, hogy a keveset vesznek külföldiektől, a kereskedők is több hazait fognak venni.

Galgóczi pártolja Szathmári indítványát és ajánlja a szervezkedést.

Gelléri indítványa, hogy már most tanácskozzanak az alpmódozatok iránt és e végre módosítást ad be.

Szász Károly kimondja mint elnök, hogy Gelléri módosításával az indítvány elfogadtatott. De megjegyzí, hogy most nem lehet tanácskozni már azért sem, mert több terv

van és ezeket csak a bizottság tárgyalhatja, czélszerű lesz azt dőlútra halasztani.

Ez elfogadtatik.

Hegedűs indítványa elfogadják a tanácskozás elhalasztását és Salamon indítványa, hogy az ajánló névsor fogadtassék el. Mi elfogadtatik.

Miként fog a „likó-alapítvány” növekedni az idő folyamán.

Néhai nagyméltó gu gr. Mikó Imre cellentájának a s.-sz.-györgyi ev. ref. tanoda javára tett 60,000 frt lapítványa anyagságos grófnak nemcsak a szély nemzet iránt érzett nagylelkűségéről tesz taubizonyoságot, hanem magán hordja az a szánító érzék és mély belátásnak bélégegt is. Most kezdetben is oly tekintélyes összeg ez, így képes lenne a tanodát virágozó állapotra juttatni; ha pedig egy kis számításat teszünk, i fog tűnni, hogy fokozatosan hivatra van z által tanodánk idövel egy virágozó egyetemmm fejlődni.

A végrendelet értelménél fogva a 60,000 frtnyi alapítvány felerésznek, azaz 30,000 frtnak 5%-os kamatja, vagyis 1500 frt azonnal folyóvá tétetik a tanoda észére; a más 30,000 frtnak 5 1/2%-os, valamint az első 30,000 frtnak 1/2%-os kamatja haddaddig tőkésítettik, míg az egész alapítván 100,000 frtra nem rug. Ezt pedig elérí 1 1/2, kerekén 15 évmulva. Ezután tehát a tanoda élvezi a 100,000 frtnak 5%-os kamatját vagyis 5 ezer forint évenként. Az 1/2%-os tarléktőkév alakították s így minden évben félretetik 500 frt. Ezen évenként félretett kamatos amatot hajtó 500 frtdől kerek számban 45 év múlva kikerül a második százezer forint. Ezen többi százezer frtnak 4%-os kamatja újból rdtitatik a tanoda évi szükségleteire, a mi 400 frt s az előbbi százezer 5%-os kamatjára 9000 frtot tesz. A hiányzó 1 1/2%, valami, az első 100,000 frt 1/2%-os kamatja újból tőkésítettén, évenként félre tétetik 2000 frt, miből 23 év elteltével kikerül a harmadik 100,000 frt. 84 év múlva élvez a tanoda évenként 13 ezer frtot. Az első százezernek 1 1/2, és a két utolsó 100 ezernek 1 1/2%-os kamata, tehát évenként 3500 frt ismét tőkésítettén, 17 év lejártával kikerül a negyedik 100,000 frt. Ha most újból az első százezernek 1/2% sa 3 utolsóknak 1 1/2%-os kamatja, vagyis évenként 5000 frt tőkésítettik, 14 év elteltével ejön az 5-ik százezer. Azután évenként 6500 frt tőkésítettik s 12 év múlva a 6-ik; így tovább tíz évre a hetedik, 8 évre a 8-ik, 6 évre kilencedik és 5 évre, vagyis másfél század múlva kikerül a 10-ik százezer, vagyis miö. E folytonos növekedés így menván tovább-tovább, világos, hogy a s.-sz.-györgyi jelenleg algymnasium bivatva van az idők folyamán a legvirágzóbb egyetemmm fejlődni. Múltán iseli azért a tanoda a „Mikó” nevet most s múltán fogja viselni ezután, midőn a 10,000-ról 100,000 s a 100 ezerekből milliók leszne.

Brassómege elő évnegyedes közgyűlése ept. 23-án.

Brassómege első évn. közgyűlése igen érdekesen folyt le egy mozzanataiban. Erdekes főké a közgyűlés árt, hogy a fiatalaságok alkotmányos téren igaz igen kevés alkotmányos érületet árulva el — először mutaták be a közigazgatás tóni opponálási képességüket. Az 6-százok skálta több alkotmányos érületet árultak e mint a jung-sachok, illetöleg a „versailles” itál szász-tanya lelket élesztő borától lelkesült vidék-hosok képezték.

Az 6-száz párt méskeltségének, higgadt józan gondolkodásának esmerésre méltó jeleit adta. Ellenkezőleg a jung-sachok. Nekik opponálni kellett, opponálni, a mindjárt ő felsége a király eljárása elleni kinek személye minden magyar alattvaló elt nemzetiség, vallásra tekintet nélkül szent s séthetetlen.

Főispán Szentivány Gyula a gyűlést egy igen szép beszédben nyitla meg. Megnyitó beszédében a gyűlés tudására hozta az ő felségénél Szebenben történt tisztelgés eredményét, féljeltette, hogy főispán van hivatra és ennek alkotmányos jca intézkedni az iránt, hogy kiválóbb esetekben, ha a közgyűlés nem hivattathatik az idő rövidsége miatt össze, a megye és város kellően gyen képviselve. Az ő felségéhez tisztelegni ment 15-ös bizottság csak a megye nevében tisztelegthet. Elmondta ő felségének üdvözlő beszédre mondott kegyelmes választ.

Főispán beszéde egy vidéki bizottmányi tag felszólalása folytán met nyelven is tolmácsoltatott. Schnell főró meleg szavakban emlékeztet meg a küldötteknek ő felsége által történt fogadtatásáról.

Ezután a tárgysoroz került tárgyalás alá. Első sorban tárgyalott a közigazgatási bizottságra vonatkozó miniszteri rendelet. A vén és ifjú szász párt közt heves vita folyt e kérdésben le. A vita eredménye lett, hogy az ifjú szászok győztek s a bizottságba nagyobbará higgadt gondolkodású és alkotmányos érzelmü tagok választattak.

Tárgyalatott a szervezkedési rendelet. Főispán ajánlotta, hogy a tekintetben egy 15 tagú bizottság küldessék ki. Előnk vita után elfogadott s e 15 tagból álló bizottság küldetett ki, melyen az ő-szászok viszont többségre jutottak.

A költségvetés tárgyalása elhalasztott addig, míg a szerzés megtörténik.

Élőnk vitára szolgáltatott okot a nyelv-kérdés. Ugyanis a romány az ügyek könnyebb elintézése és a társaságok egyszerűsítése szempontjából ajánlotta a magyar nyelv elfogadását. Dr. Popp indványozta, hogy a kormányhoz, miután az ajátala a közügyekben ki nem vihető, e tekintetben egy felvilágosító felirat intézkessék. Főispán ajánlata folytán a felirat intézése elfogadott.

Az egészségügyi bizottságba 9 rendes és 9 választott tagváltást adott. Az állandó választmányba 24 ag — átvétetvén a régi tagok.

Szűnyegre írult a következő — több jungsachs bizottsai tag által aláírt — hirdeti indítvány u.m.:

1. Mondja a közgyűlés határozatilag, hogy a megye ő lsége üdvözlétére küldöttséget nem küldött.

2. Hogy seki fel nem hatalmazott a megye képviselése.

Ez indítványfolytatván, Damandi Manole közbecsülésbe álló román polgártársunk, mint egyik aláírókérte, hogy neve az aláíró sorából töröltesse ki, miután ő e „számár-ságot” (saját szavai) csak több aláíró unszolására írta alá — most pedig a főispán előadásából, annak elyeten és nevésséges voltáról meggyőződött meg arról, hogy félrevezetett. Pap József jbrir indítványozta, hogy a gyűlés ez indítvány felett térjen naprendre, miután ez indítvány látszólag illoyalattal foglalt magában. Indvány ügyvéd Schnell azon felszólalása után hogy az aláíró czélja sem volt az illoyalítás csak azért indítványoztatott, hogy az ő felsége üdvözlétére kinevezett küldöttség tisztelgés ne tünjön úgy fel, mintha az új szervezés fetti öröm miatt történt volna a tisztelgés, ígyzerinti szavazás folytán 54 szavazattal 22 enében elfogadott.

A jung-sans-párt ez indítványt erősen forcirozta — az sachsok, románok és magyarok sokkal töb loyaltással bírnak ő felsége személye iránt, egysem ez indítvány tárgyalását megengedhették volna. Így a hirdeti indítvány csufosannegbukott.

Vasadi intványozta, hogy főispánnak szavattassék eljásért, bizalom, mire főispán kijelentette, hogy ez indítványnak hely nem adatik, mert 24-rával azelőtt írásban be nem adatott.

Főispán az alispáni teendők elintézésére miután főbíró Snell gyengékedése miatt az alispáni teendők elvállalását nem volt hajlandó elfogadni, bíl Gyula tanácsost, a tiszti ügyési teendők elintézésére ügyvéd Leugerut az ügyvédi kamra alelnökét helyettesítette.

A gyűlés általában — egyes momentumokat kivéve — igen emelkedett szellemű és hazafias irányú olt.

Háromszékiegy első évnegyedes közgyűlése sept. 26-án.

Főispán kinevezett bizottság által a gyűlésbe meghitván — a gyűlést következő beszéddel nyitotta meg:

Tekintes bizottsági közgyűlés!

Midőn gyűléseknek első rendes közgyűlést megnyitann, egy bizonyára pár nappal ezelőtt mindyánkat mélyen megilletett szomorú esetről ké fájdalmas érzéssel megemlékeznem.

A férfiu, kit a haza hű szolgálatában szerzett nagy élemei a királyi kegyelem legfényesebb kitüntetéseknek részesített; a férfiu, kit tudományos műveltsége, a nemzeti irodalm és történetírás szorgalmas kutató művelése a magyar tudományos akadémia tiszteleteli és igazgató tagjai sorába emelt és a magyar történelmi társulat, erdélyi muzeum-egylet, erdélyi orsz. gazdasági-egylet díszes elnöki skibe illettet;

a férfiu, ki vallásos szeretettel és buzgósággal csünytt anyaszentegyházának kebelén, mint az v. ref. egyházkerület, a nagyenyedi és sepsiszentgyörgyi ev. ref. főiskolák főgondnoka rta ügyelmen, szeretettel és gondoskodással vezette és érdeklődött azok ügyei iránt;

a férfiu, ire mint székünk szülőtte nagy fiára, hazafiai üszkeséggel tekinthetünk, hogy őtet, kit anny város dispolgári kitüntetéssel magához ölelt sietett, édes miénknek mondhatók, — a fűhu hidvégi gróf Mikó Imre, valóságos belk tífus tanácsos és volt közmunka- és kökedési minister, folyó évi sept. 16-ik napján reggel háromnegyed 8 óraker Kolozsvártt ngszünt élni — életének 72-ik évében.

Egy fényes történelmi mul, mely egykor a székely nemet ezer éves történetével, borul a nagyenyi grf Mikó család utolsó férfi sarjadékának síra, melynek hamvaiból egy új ezred évre elgálható élet támadott.

Miként egy félszázaddal ezelőtt a legnagyobb magyar egy évi jövedelmével 60,000 firtal megalkotó a magyar irodalomnak és tudományosságának tüzhelyét és csarnokát, akként gróf Mikó Imre, Erdélyi Széchenyije az ország bosszas hű szolgálatáért méltán kiérdemelt díjából 60,000 forint alapítvánnyal biztosítja megyénk székhelyén az ev. ref. főtanodának örök életét a székely népnek erkölcsi és szellemi haladói fejlődésére és gyarapodására.

Róvjuk le uraim! a legnagyobb székely iránti igaz hálánkat és tiszteletünket, meghatározván, hogy hidvégi gróf Mikó Imrének, a jelesnek egyik legjelesbikének emlékezetét hazafiai és törvényhatóságunk iránti érdemeinek elismeréséül jegyzőkönyvbe iktatjuk és erről őszinte fájdalomunknak és részvétünknek kifejezése mellett a boldogult atyának egyetlen leány maradákat özvegy báró Wesselényi Józsefnét született gróf Mikó Anna urnót értesítjük. A szomorú esetről megemlékezéssel egyzsersmind megjegyezni kívánom, hogy a nagy halottnak Kolozsvár sz. kir. város által rendezett s f. hó 19-én végbement temetésén megyénk ölleges felkérésén folytán gróf Kálnoki Pál ur v. zétése alatt egy tekintélyes számú küldöttséggel jelent meg, melyben szívesek voltak részt venni: gróf Nemes János, Székely Gergely főgondnok, Réz Farkas aligondnok, Kőnczei József főpénztárnok, Kónya Miklós, Csizsér Gábor, Magyarosi Ferencz esperes, Révay Lajos, Fülöp Géza, Kis Antal Sámuel lelkész, dr. Szász István és Vajna Sándor, Kis Lajos, Tompa Imre, Szacsai Dénes és Nagy Sándor lelkész urak.

A megye nevében és színeivel ékesített koszoru letétetett a küldöttség által ünnepélyesen a nagy halott koporsójára.

Ugy vélem, hogy midőn a t. közgyűlés ezen gyászünnepélyhez a megye képviselétét megnyugvással tudomásul venné, egyzsersmind jegyzőkönyvileg köszönetét fejezi ki a küldöttség tagjainak szíves és hazafias készségükért és fáradozásukért.

Melyek után a tanácskozást megnyitottanak nyilvánított.

Főispán ur lelkes és hazafias beszédét a közgyűlés a nagy hazafi érdemei elismeréséül felállva hallgatta végig

A legnagyobb székely iránt megyénk, mely iránt a nagy hazafi oly melegen érzett, mely kiváló gondoskodása tárgyát képezte, melyet életében oly sok jótéteményben, halála után pedig egy nagyszerű alapítványban részesített — méltóan róttá le a kegyelet adóját. Elhatározta arczképe megszerzését megye számára; emléket jegyzőkönyvileg örökíté meg, s a feledhetetlen hazafi emléke iránt a kegyelet adóját lerovandó, külön gyász-isteni tiszteletet fog tartani.

Alispáni jelentés fölolvastván, Gyárfás Imre az adó kiméletlen felhajtása tárgyában egy határozati javaslatot terjeszt be, hogy kéréssek a kormány az adóvégrehajtások időleges beszüntetésére — miután a tavaszi fagy következtében alig 1/3 termésre lehet kilátás. Elfogadott. Kovács Károly kérdi alispánt, hogy a volt katonai lakok előadásából bejött pénzüsszegek befizetettek, szerződésileg kellően biztosítottak-e? Interpelláción alispán a delutáni gyűlés végével választott, kifejezván, hogy e tekintetben minden törvényes lépések megtétek.

Kovács Károly ismételt interpellálta alispánt Dimény Ferencz szolgabíró ellen folyamatosan lévő bünyádi keresetre vonatkozólag. Alispán azon felelete, hogy ő csak jogerejű ítélet hozatala után köteles jelentést tenni, tudomásul vétetett, mi ellen interpelláló felebebezt jelent.

A közigazgatási bizottság szervezésére vonatkozó leirat olvastván fel, a bizottságba megválasztottak: Gr. Kálnoky Dénes, Gyárfás Imre, Bartha János, gr. Nemes János, Hollaki Attila, Földes Bálint, Révay Lajos, Lázár Mihály, Szotyori Nagy Károly és Veres Gyula. Előnk főispán a közigazgatási bizottság alakuló gyűlését oct. 2-ára kitűzvé, erre a tagokat meghívta.

A költségvetés tárgyalatván (a régi Háromszékiek költségvetésében ezer forintot tul történt megkatarítás.) most a megye kiadásai szaporodván, a költségtervezet 36,670 firtban állapított meg.

Tárgyalatott a cselédtörvény végrehajtására vonatkozó szabályrendeletet, mely elfogadtatott.

Tárgyalatott Márkos, Bodola, Nyény és Bodzavám községek kérésze Brassomégéhez csatoltatásuk végett. A kérvény egyhangulag szautasittatni határozatott.

A pálinkafőzésnek F. Fehérmegye községre leendő kiterjesztésére határozatott: törvény kiterjesztés forogván kérdésben az illetők utasítottak törvényhozás útján eszközölni kérelmük teljesítését.

Gr. Mikó Imre elhalálása alkalmából a bizottság emléket jegyzőkönyvileg megörökíteni s erről részvétirában a nagy néhai egyetlen leánya öz. Wesselényi Józsefnét értesítettini határozta.

Kolozsvár városának köszönd iratban elismerés fejeztetik ki, hogy Háromszék szülőtte

minél fényesebb eltemetéséről oly hazafias buzgósággal intézkedett. Közadakozások folytán gyűlt pénzből Mikó arczképe a megye számára meghozatik s az ünnepélyesen lelepleztetik.

Nyáry Pál felett tartott emlékbeszéd Pestmegyétől megküldetvén a gyűlés Nyáry Pál emlékét is jegyzőkönyvileg megörökítettini határozta.

Több községi és magán ügy elintézésére a számadások megvizsgálása után a gyűlést főispán bezárta.

A „KELET” magán-távirata.

Feladott Budapest, sept. 29. 10 ó. 30 p.

Érkezett sept. 29. 11 ó. — p.

Saromukoff tábornok Milánhoz a czár levelét viszi. Bécsbe uralkodónkhoz hozott levele érinti Milán kívánságát a királyi ezimtet illetőleg, de jelenti egyzsersmind, hogy utasította a czár Milánt, hogy kellő módon vessen rögtön véget az intermezzónak, gondolja meg, hogy egy világrész békéjéért felelős.

A török minisztertanács eddig csak az életbeléptetendő reformokat tárgyalta, vasárnap várják a hatalmak által felajánlott békefeltételekre a porta választást.

A szerbek az egész vonalon megkezdették a támadást és nem respectálják a fegyverszünetet.

Alexinácznál, Niobovisténél és Siljegovácznál nagy esata történt, melynek kimenetele ösmeretlen.

Pratics jelentette Belgrádban, hogy a sereg ragaszkodik a királyi kiállításához, Csernajeft pedig jelenti, hogy a szerb sereg harcra kész és képes 8 nap alatt Nisig visszanyomni a törököket. A szerb hadügyminiszter jelentése ugyanezt megerősíti.

Az angol királynőtől kérték a bulgáriai nők, hogy a bulgár keresztényeket vegye védelmébe. A királynő nevében az angol belügyér kijelenté, hogy reméli, miszerint békét s a keresztények sorsának biztosítását eszközölheti.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1876. szept. 29.

— **Lapunk előfizetőit tisztelettel kéri a kiadóhivatal, hogy előfizetéseiket a jövő évnegyedre idején megújítani sziveskedjenek, hogy a lap rendes kiadásában fenakadás ne történjék.**

— **A népiskolai hatóságoknak** az 1876. évi XXXVIII. t. czikk értelmében újból történt szervezése alkalmából vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister Bárdossy Gyula eddigi királyföldi másodtanfelügyelőt ideiglenesen jászknmegyei s dr. Oláh Gyula volt országgyűlési képviselőt szinte ideiglenesen biharmegyei tanfelügyelőnek nevezte ki.

— **A vallás- és közoktatásügyi** m. kir. minister az 1876. 28. t. cz. alapján újból szervezett hunyadmegyei tankerületben Réthi Lajos kir. tanácsost, eddigi hunyad-zarándmegyei tanfelügyelőt és Baló József ugyan-ezen tanfelügyelői tolnokot, állomásaikon meghagyta.

— **A vallás- és közoktatásügyi** m. kir. minister az 1876. 28. t. cz. alapján újból szervezett Szolnok-Doboka megyei tankerületbe Liber József volt Bars-Hont megyei II-od tanfelügyelőt ideiglenes minőségben tanfelügyelőül helyezte át.

— **A m. kir. igazságügyminister** Kozma Gyula desei kir. aligyszt eddigi minőségében saját kérelmére a maros-vásárhelyi kir. ügyészséghez helyezte át.

— **A vallás- és közoktatásügyi** m. kir. minister a dícsőszentmártoni, gazdasági szakosztályi al megföldolt és báró Etövs nevét viselő, felső népiskolához a mezei gazdasági tantárgyak- természetrajz és vegytan skantán-tójával egy-őre ideiglenes minőségben kinevezett és az igazgatói teendők teljesítésével ideiglenesen megbízott Réti Jánost állomásán végleg megerősítette.

— **Ő felsége** Bratianu János romániai miniszerelnöknek az első osztályú vaskorona rendet adományozta. A „G. Tr.” ugy tudja, hogy Bratianunak más érdemeje nincsen, s azért érdekesnek találná, ha konstatalható lehetne, hogy Bratianu e téren először az osztrák császár (!) tüntette ki.

— **A nagy-szebeni ügyvédi kamara** részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Pildner Frigyes köhalmi lakos ügyvéd, a kamara ügyvédi lajstromába folytatólág főlvetetett.

— **Kolozsmegye** bizottsága ma (sept. 29.) d. e. eleget népes közgyűlést tartott, melynek legfontosabb és legérdekesebb tárgyait a közegészségügyi törvény végrehajtása tárgyában tett intézkedések és a közigazgatási bizottság

megalakítása képezte. A közigazgatási bizottságba a következő bizottsági tagok választottak be: Br. Bánffy Dániel, gr. Bánffy Béla és br. Wesselényi Ferencz nagybirtokosok és volt főispánok, Lészai Ferencz birt. Elekes György volt országgyűlési képviselő és birtokos Szabó József, Barcsay Domokos, Zeyk Dániel, Trombitás Ananias és Gyarmathy Zsigmond birtokosok. Br. Bánffy Dániel, gr. Bánffy Béla és Trombitás A. közgyűlés éljenzése között azonnal kijelentik is, hogy elfogadják a választást. A közgyűlésről különben, — mely delután is folytatott, — holnap hozunk részletes tudósítást.

— **Részvétirat.** Gr. Mikó Imre halála alkalmából gróf Lónyay Menyhért, mint az akadémia elnöke az elhunytak leányához, Annához részvétiratot intézett, melyben a valódi részvétl meleg hangján fejezi ki fájdalmát a jeles államférfi, író, nemeslelkű ember és régi barát halála fölött. Érintvén, hogy eluóktásra Csengery Antal az ő távollétében gondoskodott, hogy az akadémia a temetésen kellőleg képviselve legyen, jelzi, hogy az akadémia Mikó emlékezetét méltóképen fogja megünnepelni s levelét azzal zárja be, hogy a vesztesség fájdalmát a nemes hölgygyel az egész nemzet megosztja s Mikó emléke még messze időkig élni fog.

— **„A szép juhász”** — ban Piroka szerepében tegnap (1876. szept. 28.) Bacso Luiza k. a. operánk egyik legjobb tagja, tett érdekes — el kell ismernünk: — sikerült kísérletet. A t. kisasszonyt, — kinek a tegnapi előadás jutalomjátéka volt, — első megjelölésekor számos virágcsokorral, koszorúval és hosszas tappsal fogadta a máskülönbem nem nagyszámú közönség. Az előadás általában igen sikerült volt. Bacso Luiza k. a. Pirokájá minden tekintetben sikerült alakítás volt; élénk, élettéljes játéka professzionatus népszimű-énekesnőnek is becsületére vált volna; a népdalokat pedig annyi ügyességgel adta elő, hogy majd mindeniket zajoson megtapsolta a kisszámú közönség is; ez pedig ritkaság, mikor kivált a földszint és karzat csaknem üres. Egy szóval, ha az opera terén, szép iskolájánál fogva, nem várna hálásabb tér Bacso L. kisasszonnyra: a tegnapi est után azt tanácsolnók neki, hogy pártoljon át a népsziműbűz. A többi szereplők közül legelső helyen kell kiemelünk Vidor Pali szép juhását, Kassai Bálint bábáját és a kis Beczkóy Miklós talpraesett játékát. Ebben a gyermekben annyi tehetség kétségtelen jelei mutatkoznak már most is, gyermekszerepeiben, hogy a legszebb jövőt jósolhatunk neki e pályán. D. Boér Emma (Róza) általában ma is figyelemmel játszott, csak hogy olykor-olykor jónak látta hamis páthosszal helyettesíteni az érzelme melegségét és igazságát úgy, hogy egy-egy momentumban csaknem „Coulissenrei szereit” — ba csapott át.

— **A K. Papp Miklós** által szerkesztett „Hölgyfutár” című szépirodalmi hetilap mutatónyuszama tegnap igen változatos tartalommal és csinos kiállításban megjelent. Ha a lap ezután ily tartalmas lesz, biztos jövőnek néz elő, s csak örvendeni fogunk rajta, ha az erdélyi részeknek egy tisztességes szépirodalmi lapuk lesz. A felhívásban a támadások célpontjával kitűzött „urhatnamság”-ról a mutatóny szám hallgat s e tekintetben kielégítőenül hagyta kíváncsiságunkat.

— **Dr. Török István** tegnapelőtt váltott jegyet Beddi Anna kisasszonnyal, Beddi István polgártársunk művelt lelkű, bájos leányával. Öszinte szerencsekívánatunk az ifju párnak.

— **„A Sport”** — nak lapunk tegnapi számában közölt előfizetési felhívásában hibásan áll, hogy az első szám f. hó 17-ikén fog megjelenni, holott f. hó 15-ikén, a városiakra nézve 14-ikén delután fog megjelenni.

— **A lövészegylet** által tervezett erdei kirándulás a folytonos esőzés miatt nem. lévén megtartható, e helyett vasárnap october 1-én a lövöldben zárnünyep rendezetik. Kezddik ez reggeli 9 óraker lövészettel a rendes tárosakra, azonkívül külön pisztoly és Floberth-lövéssel, déli 12 óraker kedélyes társas ebéd, mely után a lövéssel folytatatik esti 5 óráig. Delután lud és csillaglövészet is lesz. Egy értékes legujabb szerkezetű Floberth-fegyver ez alkalommal a jelenlevők között ki fog sorsoltatni. Részt venni öbajót lövéstagok és ügybarátok szombat déli 12 óráig sziveskedjenek jelentkezni Keresztési Pál egyleti pénztárnok urnál. Schopf Gyula, egyleti titkár.

— **Maros-Tordamegye** közigazgatási bizottságát szeptember 27-én választotta meg. Méltányossági tekintetből ötöt a volt marosszéki, ötöt a volt tordamegyeiekékből. Megválasztattak: Ilyés István, Bothos Kálmán, Sándor László, Nagy Pál. stb.

— **Beszterce-Naszódmegyét** a szervező-bizottság 6 szolgabíró jársra osztotta u. m. a 1. a schönbirki, 2. lekenczei, 3. naszódi, 4. rodnai, 5. borgó-prundi és 6. a nagysajói jársra.

— **Magyar színészet Gyula-Fehérvárrt.** Nyéki szintársulata a mult szombaton érkezett Gyulafehérvárra. — Szerdán Tóth Ede „falu rosszát” adták, még pedig

meglepo sikerrel. A sétatéri kiosk nagyterme — hol az előadások tartanak — egészen megtelt igen szép és válogatott közönséggel. A jól szervezett szintársulat biztosítását a mint tudósított dicsekedéssel említi, a törvényszéki és az ottan levő többi állami tisztviselők nagyban előmozdították.

— **A színházi bucsú-előadás** tegnapelőtt tartott meg a n.-várad szinkörben. A darab végeztével Mándoki Béla lépett a közönség elé, és a színházi összes személyzet előtt és azok nevében elmondta a társulat forró köszönetét a várad közönségnek, melynek párja — mint ő állítja — a hazában nincs! Beszéde végén, könyekben tört ki a távozó művész, s könyeztek a színpadon mindazok, kik a közönséget annyiszor felvidították.

— **Egy végzett** közepetanodai tanárjelölt ajánlkozok magántanulók előkészítésére, különösen a görög és latinnyelvből. Lakik: hídutca 14 sz. I. ajtó.

— **A szegedi kiállításról** hozott közleményeinkben a segessvári csipkére vonatkozólag id. Misselbacher urtól Segessvárról az értesítést vetjük, hogy nem ő tanította a segessvári parasztleányokat a csipkekészítésre, mivel e házi ipar már régi a segessváriak közt s ő csupán bemutatta a kiállításra. Annál szebb a segessvári pórlányokra nézve.

— **A budapesti Lord Sámuel-féle** farraktár égéséről következő részleteket hoznak a budapesti lapok: Két helyütt ütött ki a tűz, az Ujpest felőli raktárban és a gőzfűtőházban. Ebből is látszik a gyújtogatás; de még inkább abból, hogy a tűzör főbőrdvén a hozzáig elható fűstre s a vészharang köteléhez futván, világosan látta, a mint egy munkás szalmát dugott a deszkarakás alá. Hozzárohant s bal-tájával megsebezé karját, mire az ájtultan rogyott össze. Erre elfogták s három gyanus társával együtt a rendőrséghez kísérték. Mire a tűzoltók oda értek, már három felől lángolt a telep s a tűz egyre növekedett, úgy hogy fénytől az egész Lipót-város fölött vörös glóriát mutatott az égbolt. Lehetetlen volt a mentés a lángbaborult roppant gyuanynak mellett. Még a gőzgépet sem sikerült megóvni s három órai hasztalan küzdés után rászakadt a tető. A falak megrepedeztek a hűségől s düböröge hullottak halomba, szabad belátást engedve a gőzgépre és a fűrésze, melyek, mint valami ösvilági állatok óriási csontváza, izzó veres fényvel meredtek elő a nyaldos lángokból, míg egyszer a pincze boltja is beszakadt s a föld elnyelte a vörös szörnyetegeket a mélybe, honnan még azután is feltörték a lángok, mint a pokol száján. Ma már e helyen nincs épület s a roppant gépek ismeretlen lávává olvadtak együvé a kövekkel az utánok hullott égő gerendáktól. Három óra felé a gőzfűtő is lángbaborult úgy a körülte felhalmozott roppant mennyiségű tűzifa és deszkatelep. A magas tűzfal 5 óraker pokoli robajjal összeomlott. Nem lehetett itt egyebet tenni, mint a tűznek prédaul engedni, a mit már hatalmasába kapott s azon lenni, hogy tovább ne terjedjen. Ez nagy erőfeszítés után sikerült is végre reggeli 7 óra felé; de a tűzoltók még ma délelben is dolgoztak a nagy körül mindent felemészto tűz elfojtásán. A kárt 3—400,000 frtra becsülik. A gyár a trieszti Árendánál biztosítva volt.

— **Necrolog.** Csik-zsögödi Mikó Bálint; Ilona; Berta, ennek férje Torma Imre és gyermekeik: Mária és István maguk, úgy rokonai nevében a fájdalom legmélyebb érzetével jelentik feledhetlen anyjuk, illetőleg nap-ája és nagyanyjuk: Cs.-sz.-domokosi Sándor Anna öz. Mikó Antalné-bak f. hó 13-án d. u. 4 óraker. életének 64-ik, boldog házasságának 42-ik, özvegységének 3-ik évében, a halotti szentségek áhítatos felvétele után, tudtölobban történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 16-án d. u. 3 óraker fognak a cs.-somlyói Ferenczrendiek zárdájának sirbolt-jába örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szentmisze-áldozat az elhunytak lelkéért f. hó 18-án d. e. 10 óraker fog fennevezett zárdá templomában az Egke Urának bemutatatni. Béke lengjen áldott porai felett.

— **Megjelent:** „A legszükségesebb tudnivalók a fogak és a száj ápolásáról.” Irta bikafalvi Máthé Domokos, udvari főorvos Budapest. Tartalma a következő: előszó, a fogak haszna, alkata és részei, tejfogak megjelenése, a fogcsere vagyis a második fogzás, a fogak odvasodása, a (helytelenül borkönek nevezett) fogkő, a fogfájás, a fogaknak és szájnak ápolása, a fogak tisztítása, mivel tisztogassuk a fogakat? a fogak kitömése, a kihullott fogak pótlása. Ára 30 kr. A könyvből azt főszabályt tanultuk meg, hogy lehető legtöbb-ször látogatást kell tenni a fogorvosnál.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

September 28-án 5% Metaliques 66,75 firt Kamat — 5% Nemzeti kölcsön 69,70 firt. 1860 iki államkölcsön 111,90 Bankrésztvények 8,59 Hitelesztvények 153,40 London 120,90 Ezüst 102,10 Cs. kir. arany 5,77 — Napoleond'or 9,04 1/2. 100 mark németértékű 59,35.

Urbéri kötvények: Magyarországi 74,30 Temesi 72,25. Erdélyi 74,40 Horvátországi 86 —.

Felelős szerkesztő: Békésy Károly.

Arlejtési hirdetmény.

A parajdi m. kir. Sóbányánál a gépy-fogat és más fuvar szolgálata 1877. január 1-sőtől 1879. december 31-ig magán vállalkozónak lévén átengedendők, e célból folyó évi október 14-én délelőtti 10 órakor, a parajdi m. kir. sóbányahivatali irodában árlejtés fog tartatni, kiküldési ár 100 Kilogramm után ugyint mostan volt, 1,375 kr. leend.

Bánatpénzül 100 o. 6. frt. állapított meg, mely az árlejtés kezdetén minden hozzászóló által lefizetendő, ezenkívül mindenkitől 50 kros bélyeg.

Írásbeli ajánlatok is 50 kros bélyeggel és 100 frt. bánatpénzrel főszereltén október 13-án délután 4 óráig elfogadtatnak, azonban ezek kellően lepecsételendők és kívül

„írásbeli ajánlat a parajdi gépy-fogat bérlete ügyében“ folíráttal czimezendők, a parajdi m. kir. Sóbányahivatalhoz.

Árlejtési feltételek és a bérlet bővebb pontozatai mindennap megtekinthetők hivatalos órákban a parajdi Sóbányahivatali irodájában.

Parajd, 1876. szeptember 12-én.

A m. kir. Sóbányahivattal.

Sz. 391. — 1876.

(403)

(2—3)

Arverezési hirdetmény.

A naszdói központi iskolai alap bizottmánya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az italmérségi jog 3 évre, az az 1877. január hó 1-től egész 1879. december-hó 31-ig haszonbérbe adtak és pedig a borgói járásban 15,000 frt. és Karibabán (Ludvigsdorf) (Erdélyben) 1450 frt. felkialtási árral. A nyilvános árverezés folyó év október 25-én d. e. 9 órakor, a naszdói központi iskolai alap bizottmányi irodájában fog megtartatni, a mikor is e regale jogok, a többet ígérőknek fognak bérbe adatni.

Az erre vállalkozók írásbeli ajánlatokat is tehetnek az árverezés megkezdéseig, az előirt 10%-os bánatpénz letévése mellett, valamint azon nyilvánításal, hogy az árverezés feltételeit ismerik, s azoknak magokat alávetik.

A szóbeli árverezők hasonlóan 10%-os bánatpénzt kötelezetnek letenni. Az árverezési feltételek és más felvilágosítások, a naszdói iskolai bizottmányi irodájában kaphatók.

A naszdói központi iskolai bizottmánynak 1876. szeptember 17-én tartott üléséből.

JANCO PETER, elnök.

MIHÁLKÁ TÓMA, titkár.

HUTFLE SZ KÁROLY

KOLOZSVÁRTT,

megvásárol mindenemű magyar és osztrák állampapírt, sorsjegyet, arany- és ezüst pénzemekeket, s leszámítol (escomptírt) mindenféle nyereményeket és szelvényeket 3 hóval a lejáratú idő előtt, s eszközöl minden bel- és külföldi helyeken történendő bármily összegű fizetéseket

AJÁNLJA DÚSAN ELLATOTT

FÜSZERTÁRÁT, BÖRKERESKEDÉSÉT,

ugy saját gőz- (henger)- malmi

LISZTEIT,

ugy szintén kitűnő minőségű

fagygyugyertya és szappan-gyártmányait.

(96) Beküldetett.

(17—*)

Matico-kupakok Crimault és társától.

Az orvos gyakran nem tudja, minő gyógyszernek adjon előnyt folyások gyógyításánál: a kopair-balsam egyike a legjobbaknak, hanem folyadékként, a mint a kocsonyánemű tokokban kapható, ingerli a gyomrot s a beleket, emélgést, undort és hányást okoz. Crimault és társai növényi matico-kupakjai nem bírnak e hátrányokkal; gyorsan hatnak, nem alkalmatlanok a gyomornak és emélek (a gabona tápanyaga) lemesük csak a gyomorban olvad fel, s a gyógyszer összekötődésbe teszi a hudestornakkal. A hatást végülényesen emeli a vele egybekötött égyény-olaj a matico-leveleiből, melyeket az indiaiak hudest-folyások ellen századok óta sikerrel használnak

Erdélyi pincze-egylet Kolozsvártt,

bel-tordanteza 5. szám

mint kereskedelmi részvény-társaság kitűnő borai,

eredeti árakban és legjobb minőségben,

elább felsorolt városokban s uraknál vannak bizományban.

Budapest: Testory Antal.

Bécs: F. C. Lészay, Fleischmarkt

12 im Hofe.

Brassó: Porz Testvérek.

Borszék: Áved & Káddébo.

Baróth: Debitzky Mihály.

Debreczen: Gerébi Fülöp.

Fogaras: Papp István.

Gyulán: Ferenczi Alajos.

Gyergyó-Szent-Miklós: Czifra

Ferencz és fia.

Hamburg: Testory Antal.

Hátszeg: Izzikutz Antal.

Kézdi-Vásárhely: Benkő Testvérek.

Lugos: Palkó Károlyné.

Miskolcz: Pasteiner Ferencz.

Nagy-Szeben: J. B. Misselbacher

és fia.

Nagy-Várad: Janky Antal.

Nagy-Enyed: Czinner József.

Szász-Régen: Dietrich Samuel.

Székely-Udvarhely: Veres Ferencz.

Sepsi-Szent-György: Antalfy Lajos.

Szegesvártt: J. B. Misselbacher.

Temesvár: Bábusnik Ágoston.

A radnóthi uradalomban eladó

1 darab 3 éves

6 " 4 " tehén, melyek

8 " 10 " tehén, melyek

mezőhegyesi, tisztá gr. Csáki-féle faj bikával

vannak fedezve

Értekezhetni ez ügyben Radnóthon az uradalmi

gazdatisztaságnál.

(3-5) (3-3)

Éppen most jelent meg

s STEIN JANOS könyvkereskedésében Kolozsvárt

kapható:

A percemonti várkastély,

SAND GEORGES legutolsó regénye.

Ára 1 frt 50 kr.

Phaedrus Aesopi meséi.

Magyarra fordította BÁLINTH GYULA.

Hat színes képpel, pompás kemény külborítékkal. Ára 1 frt.

MATLEKOVICS SÁNDOR dr. Az osztrák-magyar monarchia vámpolitikája 1850-től kezdve napjainkig Ára 4 frt.

Monarchie von 1850 bis zur Gegenwart. Ára 4 frt.

TORDAY FERENCZ dr. Az ember-bonatan, élettan- és életrendtan rövid kivonatban tornatanitók számára. Ára 1 frt.

NYÁRY FERENCZ dr. Szőlő és pincze. Az okszerű szőlőművelés és borkezelés kézikönyve. Ára 1 frt 20 kr.

KRAUSE WALDEMÁR. Kézikönyv fegyverezett tüdőltő testületek alakítására és begyakorlására. Számos fametszettel. Ára 1 frt 20 kr.

Handbuch zur Errichtung und Einübung disciplinierter Feuerwehr-Corps. Ára 1 frt.

CSASZAR KÁROLY dr. Geometria a középiskolák felsőbb osztályai számára. 207 fametszésű ábrával. Ára 2 frt 40 kr.

ARANY JÁNOS balladá, magyarázza Greguss Ágost. Ára 50 kr.

COX GYÖRGY. Görög regék. I. füzet. Ára 70 kr.

ROTH SAMU dr. Ásvány közet- és földtan. Ára 1 frt 0 kr.

MACAULAY T. B. Milton. Ára 20 kr.

PÁLFFY ALBERT. Egy kastély az erdőben. Ára 20 kr.

BOISSIER GASTON. Virgíli. Franciaiból fordított Végli Arthur. Ára 30 kr.

HOUSAYE AR. ENE. Les mille et une nuits parisiennes 3 volume

Ára 5 frt 20 kr.

SAND Mre GEORGE. Contes d'une grande mer Suivis de: La rose

Tuolumne par Bret Harte. Ára 65 kr.

KERESZTSZEGHY LAJOS. Kereskedelmi tárgyak tárgyi illetéke

peres ügyekben. Ára 84 kr.

BULWER (Lord Lytton) EDVÁRD. A Párisiak. A egy kötet ára 6 frt 40 kr.

SACHER-MASOCH. Galizische Geschichten Noellen. Ára 1 frt 95 kr.

Dr. JOH. NEP. VOGL'S Volks-Kalender 1877 Ára 65 kr.

PAYNE's. Illustrirter Familien-Kalender 1877. Ára 40 kr.

DER WIENER BOTE. Illustrirter-Kalender für 1877. Ára 36 kr.

FROMME'S. Oesterreichischer Medizinal-Kalender für das Jahr 1877

Herausgegeben von Dr. Josef Nader. Ára 1 frt 60 kr.

Landwirtschafts-Kalender für das Jahr 1877

Redigirt von Dr. M. Wilckens. Ára 1 frt 0 kr.

Forst-Kalender für das Jahr 1877. Redigirt von

K. Petraschek. Ára 1 frt 60 kr.

Harcztéri szolgálat

gyalog- és lovassági altisztek és altsz-képző iskolák

számára, a szolgálati szabályat alapján.

Szerkesztő SZABÓ LAJOS, honvéd őrmester. 5 rajztáblával.

Ára 50 kr.

Távirtdai gép- és kapcsolástan.

A posta- és távirtda intéztnél alkalmazottak használatára

50 kömetszetű ábrával

Irtá SZÉKELY ISTVÁN magy. kir. távirtdaiszt. Ára füzve 1 ft 60 kr.

CSATATÉRKÉPEK

a keleti háboru sinteréről

25 krtól 1 früg,

hozza való zászlócskák (törökök, szerbek, montenegróiak s felkelők)

tuczetje 10 kr. darabja 1 kr.

Az új cselédtörvény.

(Életbe lépett 1876. május 1-n.)

TÖRVÉNYCZIKK

A CSELÉD ÉS GAZDA KÖZÖTTI

viszony szabályozásáról,

a gazdasági munkásokról és a naszámosokról.

Ára füzve 20 kr. postán küldve 22 kr.

TILINKÓ

NEMZETI DALOK.

A magyar-nép számára, szerkesztette egy népbarát.

gyönyörű színnyomatu borítékba. 80 kr.

A legnagyobb kalap és czipő raktár

CSAPÓ SÁNDOR

NAGY BAZÁRJÁBAN

a főtéren, a „Nemzeti szálloda“ alatt,

férfi- női- és gyermek-czipők dús raktára

minden versenyt kizáró minőségben és jutányos árban.

Legdúsabb választéku, új divat szerint készült,

férfi- és gyermek selyem- és posztókalap-raktár

Egészen ujan berendezett

férfi üngek, gallérok, kézelők, selyem nyakkendők és kesztyűk dús választéku raktárát, különösen ajánlja a n. érd. t. cz. közönség becses figyelmébe.

Nyergek, lovaglőeszközök, fegyverek, revolverek és vadászkészletek.